

Čís. 6091.

Nárok na náhradu škody, ježto na místě krávy chovné byla dodána kráva jatečná, ačkoli prodatel převzal záruku za to, že kráva je březí, nepodléhá propadné lhůtě Šu 933 obč. zák.

(Rozh. ze dne 2. června 1926, Rv I 333/26.)

Žalobce koupil dne 23. března 1925 od žalovaného krávu, za niž se žalovaný zaručil, že jest sedm měsíců březí. Ježto se napotom ukázalo, že kráva není březí, domáhal se žalobce žalobou zadanou dne 27. srpna 1925 na žalovaném náhrady škody, ježto ho žalovaný uvedl v omyl ohledně březivosti krávy. Procesní soud první stolice uznal podle žaloby, odvolací soud žalobu zamítl, ježto byla podána po uplynutí šestinedělní lhůty Šu 933 obč. zák.

Nejvyšší soud zrušil napadený rozsudek a vrátil věc odvolacímu soudu, by ji znovu projednal a rozhodl.

Důvody:

Odvolací soud uznal na zamítnutí celého žalobního nároku jedině z toho důvodu, že jej považoval za nárok ze správy a že žaloba byla podána pozdě, totiž po uplynutí lhůty § 933 obč. zák. Dovolání žalobcovo z důvodu nesprávného právního posouzení věci i z důvodu neúplnosti řízení jest odůvodněno. Žalobce uvedl v žalobě, že žalovaný mu dodal na místě dobytka chovného kus jatečný, ačkoliv převzal záruku za to, že kráva je březí, že tedy nesplnil smlouvu v tomto bodu řádně a že je dle Šu 1295 obč. zák. povinen mu nahraditi škodu, kterou mu způsobil tím, že převzav ručení za březnost krávy, uvedl ho v omyl o tom, že kráva je chovná, což se ukázalo nesprávným. Na tom setrval v řízení v první stolici. V odvolacím sdělení uvedl, že koupil krávu jako březí a jako taková že nebyla přeplacena. Žalobce nemohl po uzavření smlouvy uplatňovati proti žalovanému žádný nárok, neboť jeho nárok na náhradu škody vznikl teprve, když se ukázalo, že březnosti krávy žalovaným zaručené zde v době prodeje nebylo. Žalovaný se smluvně zavázal, že kráva je v 7. měsíci březí, to jest, že nejdéle do 3 měsíců z ní vyjde plod (ať živý ať mrtvý). Když se to v té lhůtě nestalo, stal se žalovaný povinným k náhradě škody. Nemůže se tedy jednati o žalobu o zmenšení úplaty, pro niž žalobní nárok je dán již uzavřením smlouvy. Z uvedeného přednesu a vyjádření žalobcova je zřejmo, že se nedomáhá náhrady škody, že koupená kráva neměla smluvených vlastností, nýbrž že se domáhá náhrady škody, kterou žalovaný zavinil tím, že ho uvedl v omyl o březnosti krávy. Dlužník je práv z veškeré škody, která povstala nabyvateli vadami plnění, jež dlužníkem byly zaviněny (§ 932 prvý odstavec druhá věta obč. zák.), nárok na náhradu škody konkuruje s nárokem ze správy a to tak, buď že nabyvatel může uplatňovati nárok na náhradu škody, pokud není škoda nahrazena správou, anebo, že nabyvatel nechá padnouti správu a drží se jen nároku

na náhradu škody (Sedláček, Obligační právo č. 702). V tomto případě volil žalobce druhou možnost, a pro uplatňování nároku z důvodu náhrady škody neplatí propadná lhůta § 933 obč. zák. Rozhodnutí nejvyššího soudu, uveřejněné ve sb. n. s. č. 63, jehož použil odvolací soud, nepřiléhá k tomuto případu, neboť šlo v něm o rozvázání smlouvy z důvodu správy, v tomto o náhradu zaviněné škody. Právní posouzení věci odvolacím soudem, pokud se jedná o použití § 933 obč. zák., bylo tedy vadné a protože odvolací soud, vycházející z tohoto vadného názoru, se neobíral ostatními vývody odvolání obou stran, bylo také odvolací řízení vadné.

Čís. 6092.

Šem 15 zákona ze dne 25. května 1876, čís. 45 z. zák. pro Čechy nebyla povinnost obce k náhradě škody za použití přípráže přesunuta na spolek dobrovolných hasičů.

(Rozh. ze dne 2. června 1926, Rv I 399/26.)

Žalobce domáhal se na spolku dobrovolných hasičů v Ch. v Čechách náhrady škody, jež prý mu vznikla zapřažením jeho koní do stříkačky a rychlou jízdou s nimi na místo požáru. Žaloba byla zamítnuta s o u d y v š e c h t ř í s t o l i c, N e j v y š š í m s o u d e m z t ě c h t o

d ů v o d ů:

Žalobní nárok opírá se o to, že k návrhu starosty obce v Ch. bylo usnesením obecního výboru přeneseno na spolek dobrovolných hasičů v Ch. právo příslušející obci v příčině požární policie a že v důsledku toho je žalovaný spolek povinen nahraditi žalobci škodu vzniklou mu zapřažením koní do stříkačky a rychlou jízdou s nimi na místo požáru. Podle §u 1 zákona ze dne 25. května 1876, čís. 45 z. zák. pro Čechy náleží požární policie do oboru samostatné působnosti místní obce a podle §u 2 přísluší vykonávati požární policii starostovi obce. § 15 nadepsaný »o propůjčování koní« stanoví, že držitelé koní v obci jsou povinni pod pokutami v §u 60 ustanovenými podle nařízení obecního starosty aneb jeho zřízenců propůjčiti koně ku zapřažení do stříkaček a to z pravidla střídavě po sobě; v případě pilném může se k účelu hasení použití i takových zpřežení, která se náhodou v místě právě nalézají; za užívání koní k účelům těmto má se držitelům jejich, žádají-li za to, dáti přiměřená odměna, kterou ustanoví obecní výbor, a má se jim také nahraditi škoda, kterou bez vlastního zavinění utrpěli, pokud škodu tu prokázati mohou. Z tohoto zákonného ustanovení plyne, že škodu vzniklou držitelům koní použitím jejich koní při požáru k účelu tam stanovenému jest povinna hraditi místní obec, předpokládajíc ovšem, že použití to stalo se z nařízení obecního starosty aneb jeho zřízenců. Podle prvního odstavce §u 39 zákona může ovšem k návrhu obecního starosty usnesením obecního výboru přeneseno býti právo příslušející obci v pří-